

Identifikacijska
naljepnica
PAŽLJIVO NALIJEPI

HRVATSKI JEZIK

OGLEDNI ISPIT

KNJIŽEVNOST I JEZIK

ispitna knjižica

HRV – OGLEDNI ISPIT

12

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Prazna stranica

HRV – OGLEDNI ISPIT

99

OPĆA UPUTA

Pred Vama su ispitni materijali prvoga dijela ispita iz Hrvatskoga jezika kojim se ispituje književnost i jezik.

Za rješavanje prvoga dijela ispita predviđeno je 80 minuta bez stanke.

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ispit se sastoji od 72 zadataka. Prvih 40 zadataka veže se uz osam polaznih tekstova, a ostala 32 zadatka nisu vezana uz polazni tekst.

Prva 52 zadatka, od kojih je 40 vezano uz polazni tekst, a 12 nije, ispituju razumijevanje teksta, poznavanje djela iz kojih su navedeni tekstovi u cjelini, povijest književnosti i književnu teoriju.

Posljednjih 20 zadataka ispituje znanje jezika.

U ispitu su tri vrste zadataka koji su poredani sljedećim redom:

- osam skupina od po pet zadataka višestrukoga izbora koji se vežu uz osam polaznih tekstova
- dva zadatka povezivanja
- tri zadatka višestrukoga izbora s dopunjavanjem
- 27 zadataka višestrukoga izbora.

Pozorno pročitajte sve upute za rješavanje koje se nalaze ispred svake skupine zadataka.

Odgovore upišite na predviđeno mjesto desno od zadataka u ispitnoj knjižici i **obvezno ih prepisite na list za odgovore.**

Kada riješite ispit, provjerite svoje odgovore.

Nakon toga provjerite jeste li sve odgovore točno prepisali na list za odgovore.

Želimo Vam puno uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 32 stranice, od toga 3 prazne.

Način popunjavanja lista za odgovore

Dobro

Ispravljanje pogrešnoga unosa

Loše

Prepisani
točan
odgovor

Paraf

HRV – OGLEDNI ISPIT

99

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

I. KNJIŽEVNOST

1. Zadatci vezani uz polazni tekst

Zadatci višestrukoga izbora

Nakon svakoga od osam ponuđenih tekstova slijedi po pet zadataka višestrukoga izbora. U svim zadacima višestrukoga izbora od više ponuđenih odgovora samo je jedan odgovor točan. Odredite točan odgovor i obilježite ga znakom X s desne strane u **ispitnoj knjižici**.
Odgovore obvezno napišite na list za odgovore.

Prvi tekst

Antun Gustav Matoš, *Pjesnik*

On o svemu dvoji. Ali u slobodi
U koju sumnja, crkva mu je sveta,
Pa u nju gleda žarom suncokreta,
Gusarskom kad brazdom samac brod mu brodi.

On je lik u mutnoj, uzburkanoj vodi
I traži tamjan neviđenog cvijeta
Što samo u srcu raste i vječno cvjeta:
On za tobom, Dušo, lijepa i slijepa, hodi.

A kad padne, umre, bogzna gdje i kako,
On što nije nikad sebe radi plako
Ostavit će tražen cvijet u suzama.

Uzmi ovo duše, rode, bratskom rukom,
Nek ti kao zvijezda pjeva za klobukom,
Žrtvovo kad budeš našim muzama.

HRV – OGLEDNI ISPIT

00

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>1. Kojoj tematici pripada polazni tekst?</p> <p>A. pejzažnoj B. misaonoj C. socijalnoj D. ljubavnoj</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>2. Kojim stihom Matoš predstavlja pjesnikovo životno okruženje?</p> <p>A. <i>Pa u nju gleda žarom suncokreta,</i> B. <i>On je lik u mutnoj, uzburkanoj vodi</i> C. <i>On što nije nikad sebe radi plako</i> D. <i>Ostavit će tražen cvijet u suzama.</i></p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>3. Što označava sintagma <i>samac brod</i> u sljedećem stihu?</p> <p><i>Gusarskom kad brazdom samac brod mu brodi.</i></p> <p>A. pjesnikov život B. tajne želje C. daleki put D. neuslišanu ljubav</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>4. Koja je osobina pjesnika iskazana sljedećom rečenicom?</p> <p><i>On o svemu dvoji.</i></p> <p>A. skromnost B. plašljivost C. umišljenost D. sumnjičavost</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>5. U kojem je stihu uporabljena poredba?</p> <p>A. <i>I traži tamjan neviđenog cvijeta</i> B. <i>On je lik u mutnoj, uzburkanoj vodi</i> C. <i>A kad padne, umre, bogzna gdje i kako,</i> D. <i>Nek ti kao zvijezda pjeva za klobukom,</i></p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV – OGLEDNI ISPIT</p>	 <p>01</p>

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Drugi tekst

Srdžbu mi, boginjo, pjevaj Ahileja, Peleju sina,
Pogubnu, kojano zada Ahejcima tisuću jada.
Snažne je duše mnogih junaka ona k Aídu
Poslala, à njih je same učinila plijen da budu
Psima i pticama gozba; a Zeusu se vršase volja,
Otkad se bjehu onòmad razdvojili poslije svađe
Atrejev sin, junacima kralj, i divni Ahilej.

HRV – OGLEDNI ISPIT

00

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>6. O kojem događaju govori djelo iz kojega je preuzet polazni tekst?</p> <p>A. o desetogodišnjem lutanju morem B. o desetogodišnjoj opsadi Troje C. o osnutku italskoga carstva D. o propasti tebanskoga kraljevstva</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>7. Zbog čega se, prema polaznome tekstu, naljutio Ahilej?</p> <p>A. Oduzeta mu je robinja Brizeida. B. Okrivljen je za ratne neuspjehe. C. Oluja mu je potopila lađu. D. Uništeni su mu štit i kaciga.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>8. Zašto pjesnik Ahilejevu srdžbu naziva pogubnom?</p> <p>A. Ahilejeva srdžba uzrokovala je sukobe unutar grčke vojske. B. Zbog Ahilejeve srdžbe bogovi se povlače iz rata. C. Ahilej se povukao iz borbe i Grci su počeli gubiti. D. Ahilejeva srdžba izaziva bijes suparničke vojske.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>9. Što znači sljedeći stih? <i>Snažne je duše mnogih junaka ona k Aidu Poslala, ...</i></p> <p>A. Ahejci su poslani na pregovore. B. Ahejci su kažnjeni. C. Mnogi su junaci poginuli. D. Mnogi su junaci prognani.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>10. Kako se naziva književni postupak koji prepoznajete u polaznome tekstu?</p> <p>A. katarza B. digresija C. retardacija D. invokacija</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV – OGLEDNI ISPIT</p>	 <p>01</p>

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Treći tekst

Petar Hektorović

Pojdosmo k Nečujmu za kušati sriću,
Gdi je bil Don Dujmu stan Baništriliću,
Koji Split ostavi i tamo se zavi
Cić božje ljubavi, da ga bolje slavi,
(...)
Dugo vrime Marul Marko je tuj š njim bil,
Koga, mnim, da si čul i knjige njega čtil,
Kê su raznesene po sve svita kraje,
Čudno narešene, svake slasti slaje;
Kî cića umin'ja, koja on imiše,
I čista živin'a svude poznan biše;
Kî svojom dobrotom, kud godi je hodil,
I svetim životom svim je bil drag i mil.
Svu našu okruni stranu mnogom dikom
I častju napuni i hvalom velikom;
Kim je urešen bil i jezik slovinski
I kim se je dičil tokoje latinski...
Ja mnim, ona dila, kâ vidih od toga,
Da ti nisu bila brez Duha Svetoga,
Kî mu dâ nauk taj i razum u nj stavi,
Da ga zna svaki kraj, da ga vas svit slavi.
Marko Marul oni, komu se svi čude,
Koga glas svud zvoni i cvate od svude!
Znali su, njegova pisma kî su čtili,
Razuma takova jesu l' gdi vidili.
(...)
Li Marul nad svima, za reći rič pravu,
Najveću čast ima, i diku i slavu.
Zvizardami meu svimi kako sja Danica,
Tako t' meu mudrimi ime mu protica.

HRV – OGLEDNI ISPIT

00

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>11. Kako se naziva djelo iz kojega su navedeni stihovi?</p> <p>A. <i>Razgovor ugodni naroda slovinskoga</i> B. <i>Ribanje i ribarsko prigovaranje</i> C. <i>Osman</i> D. <i>Planine</i></p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>12. Od kuda je Hektorović krenuo u Nečujam prema djelu iz kojega je navedeni tekst?</p> <p>A. s Hvara B. iz Splita C. s Korčule D. iz Dubrovnika</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>13. Što je djelo iz kojega je polazni tekst po vanjskoj formi, a što po sadržaju?</p> <p>A. ep i ljetopis B. epopeja i memoari C. poslanica i putopis D. elegija i pismo</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>14. Tko je pošao s Hektorovićem kad on kaže <i>Pojdosmo k Nečujmu za kušati sriću</i>?</p> <p>A. don Dujam Baništrilić B. Marko Marulić C. prijatelji pjesnici D. dvojica ribara</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>15. Koje se od navedenih djela po temeljnome motivu povezuje s djelom iz kojega je polazni tekst?</p> <p>A. <i>Pjesma o Rolandu</i> B. <i>Kafkin Preobražaj</i> C. <i>Araličini Psi u trgovištu</i> D. <i>Danteova Božanstvena komedija</i></p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV – OGLEDNI ISPIT</p>	 <p>01</p>

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Četvrti tekst

Giovanni Boccaccio, *Dekameron*, *Uvod*

(...)

Mladići isprva pomisle da one s njima šale zbijaju, no kad vidješe da ozbiljno misle, odgovore veselo da su spremni, te ni časa ne časeći odrede sve što bješe potrebno uraditi prije puta. Sutradan ujutro, to jest u srijedu, pošto su sav prtljag unaprijed poslali tamo kamo su nakanili otići, u osvit dana gospe s nekoliko svojih sluškinja i tri mladića sa svojim slugama iziđoše iz grada i dadu se na put. No ne udaljiše se ni dobre dvije milje, kadli stigoše na mjesto koje su unaprijed odredili.

Spomenuto je mjesto ležalo na brežuljku, udaljeno od cesta, okruženo raznolikim, bujno olistalim grmljem i drvećem, da je bila milina pogledati. Navrh brežuljka bijaše dvorac s lijepim i prostranim dvorištem, lođama, dvoranama i odajama, sve jedna ljepša od druge i sve urešene krasnim i vedrim slikama. Okolo dvorca prostirahu se tratine i divni vrtovi sa studencima hladane vode, a bilo je i podruma punih izvrsna vina (to bi bilo prikladnije za žedne ispičuture nego za trijezne i čestite gospe). Na svoje ne malo veselje družba nađe sve pometeno i uređeno, u sobama postelje pripremljene, i sve okićeno cvijećem koje se u ono godišnje doba moglo naći, a podovi zastri rogožinom.

Tek što dođoše, posjedaše, i Dioneo, najpristaliji i veoma duhovit mladić, prozbori:

– Moje gospe, ovamo nas je doveo više vaš razbor nego naša domišljatost. Ne znam što ste namislile uraditi sa svojim brigama, ja sam svoje ostavio s onu stranu gradskih vrata, u času kada sam kroz njih s vama izišao. Rad toga se odlučite zajedno sa mnom smijati se, šaliti i pjevati (toliko, velim, koliko se dolikuje našem dostojanstvu) ili me otpustite da se vratim svojim brigama i ostanem u onom nevoljnom gradu.

(...)

Obrativ se potom Panfilu, koji je sjedio njoj zdesna, ljubezno ga umoli da započne. Na to Panfilo, na njenu zapovijest, dok su ga svi slušali, ovako poče: (...)

HRV – OGLEDNI ISPIT

00

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>16. Što je <i>Dekameron</i>?</p> <p>A. ljubavni kanconijer B. zbirka bajki C. roman u nastavcima D. zbirka novela</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>17. Zašto su mladići i djevojke napustili svoj grad?</p> <p>A. Izbio je rat. B. Bio je potres. C. Vladala je kuga. D. Protjerani su.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>18. Što je mladiće i djevojke navelo da napuste svoj grad prema Dioneovim riječima?</p> <p>A. razumni prijedlog djevojaka B. domišljatost mladića C. roditeljski nagovor D. želja da se zabave</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>19. Što znači izraz <i>ni časa ne časeći</i> u polaznome tekstu?</p> <p>A. pričekati časak B. gubiti vrijeme C. radosno krenuti D. odmah učiniti</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>20. Koju ulogu ima uvodni dio <i>Dekameron</i>a iz kojega je polazni tekst?</p> <p>A. okvira B. razrade C. invokacije D. <i>in medias res</i></p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV – OGLEDNI ISPIT</p>	
 01	

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Peti tekst

(...) No sad se dogodi nešta skroz neiščekivano česa zapravo skupljeno društvo u prvi čas ni shvatilo nije. Prije nego je itko šta neugodno i slutiti a kamoli zapriječiti mogao, našao se pred Valpurgom pijani natporučnik Winter i, zavirivši joj drzovito u oči, kleknuo preda nju i stao joj svojim pijanim, jedva razumljivim jezikom govoriti i prisizati ljubav. Gosti nijesu prvi čas znali kako bi primili tu nenadanu improvizaciju, no majorica Steinbachova smijala se glasno časnikovoj dosjeci, dočim je Valpurga blijeda s neočekivane drzovitosti gledala zbunjeno oko sebe. Iza prvog časa kao da je istom pravo shvatila što se to zbiva; lice joj se zažarilo rumenilom, a taj čas uzme je pod ruku gospođa Dragančićka koja se u općoj zabuni prva snašla i poletjela svojoj mladoj prijateljici u pomoć.

Opća je zabuna porasla kad se ispod šatora žurnim korakom a s golim mačem u ruci zaletio na Wintera Stipančić. Winterovo lice se cerilo tupim smijehom na Stipančića kojega su uzalud nastojali suzdržati Vukasović uz Dragančića i Domazetovića; Stipančićevo je lice bilo sivozeleno kao da se osulo tankom naslagom pepela. Netko htjede da u posljednjem trenutku zakrili Wintera, ali to je već rt Stipančićevoga mača dohvatio Winterovo čelo i rasporio mu ravno nad očima kožu. Krv mu oblije lice, a kad je Valpurga zagledala svoga muža i krvlju oblitoga časnika, krikne i padne na Dragančićkine ruke. Stade krika i vapaj za pomoć u nejasnoj pogibli koja je zahvatila stravom ženski svijet. Stipančić je među rukama Domazetovićevim i Dragančićevim drhtao i vikao udušak hroptljivim glasom: – Zadovoljštinu hoću!

(...)

Tolike priprave, toliki novac, toliko očekivana slava – pa svršena ovolikom porugom! Tko mu može podati zadovoljštinu? Pijani Winter? Bi li mogao i u njegovoj krvi utopiti lava koji se u njemu razbjesnio na događaj što mu se pred očima prikazivo u prvom času daleko krupniji nego što je uistinu bio? (...)

HRV – OGLEDNI ISPIT

00

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>21. U kojoj se prigodi događa radnja u tekstu?</p> <p>A. prigodom Jurjeva krštenja B. prigodom Stipančićeva vjenčanja C. prigodom Lucijina prvoga plesa D. prigodom sinova odlaska na školovanje</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>22. Što je povod Stipančićeva bijesa?</p> <p>A. neprikladno ponašanje gosta B. iznenađan Valpurgin dolazak C. preveliki troškovi gozbe D. dolazak nepozvanih gostiju</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>23. Koju je stilsku figuru uporabio autor prikazujući Stipančića u sljedećoj rečenici?</p> <p><i>Bi li mogao i u njegovoj krvi utopiti lava koji se u njemu razbjesnio...</i></p> <p>A. metaforu B. poredbu C. oksimoron D. ironiju</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>24. Koji je smisao naslova <i>Posljednji Stipančići</i>?</p> <p>A. Iako sin ostaje živ, Stipančića više nema. B. Lucijinom udajom prezimena Stipančić više nema. C. Svađa u obitelji oko nasljedstva razara Stipančiće. D. Na kraju djela umiru svi članovi obitelji Stipančić.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>25. Kojoj književnoj vrsti pripadaju <i>Posljednji Stipančići</i>?</p> <p>A. noveli B. romanu C. pripovijetki D. životopisu</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV – OGLEDNI ISPIT</p>	 <p>01</p>

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Šesti tekst

Antun Šoljan, *Kratki izlet*

Sve bi se to dakle glatko pretvorilo u jedno više ili manje ugodno ljetovanje da nas Roko nije tjerao kao grešne duše, ili da smo imali dovoljno vlastite volje i snage da se odupremo njegovom navaljivanju. Ali čovjek je bespomoćan u prisutnosti nadmoćne energije kakva je, bez svake sumnje, bila Rokova. Čim netko poželi da nas vodi, nitko sretniji od nas; predajemo se vodstvu kao da je to jedina stvar koju smo od života očekivali. Možda je naša žeđ za vodstvom (jer sami nismo vidjeli dalje od nosa) učinila od Roka vođu, a možda je u samoj prirodi vođe da oko sebe stvara takvu žeđ, i sve se, osim puta prema fatamorgani njegove oaze na obzoru, čini neplodnom pustinjom. Ne znam. Znam samo da smo otpočetak s olakšanjem, pa čak i s oduševljenjem primili Rokovo vodstvo. (...)

Svi smo uskoro stekli dojam da njemu i nije do rezultata nego do samog kretanja. Neko unutarnje nezadovoljstvo, nemir u njemu samom, neka luda osobina njegova temperamenta tjerala je njega da tjera nas, jednako nemilosrdno. Neprestano se nešto moralo raditi. Uvijek kad bismo preko volje, i bez uvjerenja da za to postoji kakav ozbiljan razlog, krenuli pod njegovim vodstvom na idući izlet, meni se činilo, negdje u nekom mutnom i zabačenom dijelu mozga, da idemo tražiti nešto što nam zaista nedostaje, nešto vrlo važno (ne freske i crkve, ne historiju); nešto što se zapravo uopće ne može naći, ali nešto vitalno i bitno čega je jedino Roko doista svjestan, i mučio bih se pokušavajući da to dokučim, osjećajući svoju nemoć i nesposobnost i teška bi se sjena umora, malodušnosti i beznađa spustila na mene, bezrazložna ali tim strašnija, i činilo bi mi se da nešto u meni vrišti: ne idi, stani, nema se kamo. Ali nitko nije mogao odoljeti Roku. (...)

HRV – OGLEDNI ISPIT

00

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>26. Tko je Roko u Šoljanovu tekstu?</p> <p>A. glavni lik B. sporedni lik C. pripovjedač D. autor</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>27. Kakva pitanja postavlja glavni lik u prvome odlomku teksta?</p> <p>A. socijalna B. egzistencijalna C. vjerska D. ekološka</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>28. Koje je djelo poslužilo autoru za imenovanje ženskih likova u tekstu?</p> <p>A. <i>Combray</i> B. <i>Hamlet</i> C. <i>Odiseja</i> D. <i>Stranac</i></p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>29. Na kojem se stilskome postupku temelji sljedeća rečenica?</p> <p>...jer sami nismo vidjeli dalje od nosa...</p> <p>A. na hiperboli B. na frazemu C. na metonimiji D. na kontrastu</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>30. Što se događa s <i>klapom</i> do kraja djela iz kojega je polazni tekst?</p> <p>A. Ojačali su svoje zajedništvo. B. Zajednički dolaze do cilja. C. Postupno se raspada. D. Dio klape smrtno stradava.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV – OGLEDNI ISPIT</p> <p style="text-align: right;"> 01</p>	

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Sedmi tekst

Marin Držić, *Dundo Maroje*

POMET:

Ma se trijeba s brjemenom akomodavat; trijeba je bit vjertuozu tko hoće renjat na svijetu. Kralj je čovjek od ljudi kad se umije vladat. Nije ga imat dinar, er vidim mnoge s dinarmi potištene; nije ga bit doktor, er vidim mnoge te brigade fantastike; nije ga bit junak s mačem u ruci, er su ti večekrat ali ubijeni ali ih su pune tamnice, nije ga bit poeta, ni komedije umjet činit, er tizijem svak ore i svaki ga pir hoće operat, kao bastaha, a umjesto zahvaljenja da mu reku: „Ne valja ništa, išdeni!”, i da mu neprijatelji ostanu; nije ga bit mužik, er tizijeh druzi čine pjet kad veću volju plakat imaju.

Trijeba je bit pacijent i ugodit zlu brjemenu da se pak dobro brijeme uživa. Svakijem kami! Maro mi prijeti, a ja mu se s baretom a ruci klanjam; Tudešak me, moj idol, dviže s trpeze, s delicija! Srcem mučno idem – čijerom volentijero. I tko k meni dođe: „Pomete, opravi m!”, – opravljam; Pod' za mene – idem; konselj mi pita, – umijem mu ga dat; psuje me, – podnosim; ruga se mnom, – za dobro uzimljem. Ovaki ljudi renjaju! A merita moj profumani trbuh da mu vjerno služim. Sve sam ove galanterije za njega naučio er me nigda ne izdava na dobru obroku; vazda je bio pripravljen, dispos ponijet.

(...)

HRV – OGLEDNI ISPIT

00

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>31. Kojoj književnoj vrsti pripada <i>Dundo Maroje</i>?</p> <p>A. romanu B. tragediji C. komediji D. noveli</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>32. Kakav treba biti čovjek, prema Pometovim riječima, da bi uspio u životu?</p> <p>A. istinoljubiv i činiti samo ono što želi B. bogat i obdaren viteškim vrlinama C. strpljiv i mudro djelovati u pravome času D. ponizan i pokorno trpjeti životne nedaće</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>33. Zašto se Pomet <i>s brjemenom akomodava</i>?</p> <p>A. Želi postati kralj i vladati svijetom. B. Nada se da će tako svijet učiniti boljim. C. Pokušava se obogatiti. D. Želi uvijek dobro jesti i piti.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>34. Kakvu ulogu ima Pomet u djelu <i>Dundo Maroje</i>?</p> <p>A. Upravlja radnjom i sudbinama lica. B. Publici tumači sva zbivanja na sceni. C. Pojavljuje se kao <i>deus ex machina</i>. D. Njegov lik nosi predstavu u predstavi.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>35. Kako se Pomet odnosi prema ljudima oko sebe?</p> <p>A. Teško surađuje s ljudima jer je glup. B. Iskorištava sve oko sebe zbog novca. C. Iako ponekad nerado, svima ugađa. D. Svadljiv je i lako gubi živce.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV – OGLEDNI ISPIT</p> <p style="text-align: right;"> 01</p>	

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Osmi tekst

Henrik Ibsen, *Kuća lutaka*

III. čin

(...)

HELMER (teturajući natraške): Je li to istina? Zar je istina što tu piše? Užasno! Ne, ne, nije moguće da je to istina.

NORA: Istina je! Voljela sam te više od bilo čega na ovome svijetu.

HELMER: Molim, samo bez glupavih isprika.

NORA (zakorači prema njemu): Torvalde...!

HELMER: O, ti nesretnice, pa što si to učinila...?

(...)

SLUŠKINJA (upola razodjevena na vratima predsoblja): Pismo za gospođu.

HELMER: Daj mi ga! (Zgrabi pismo i zatvara vrata.) Da, od njega je. Nećeš ga dobiti u ruke. Ja ću ga sam pročitati.

(...)

HELMER: Nora! Ali ne, moram to još jednom pročitati. Ma jest! Točno. To je! Spašen sam! Nora, ja sam spašen!

NORA: A ja?

HELMER: Pa i ti, naravno! Oboje smo spašeni.

(...)

HELMER (pokraj otvorenih vrata): Da, skini ga. A onda se pokušaj smiriti i ponovno sabrati, mala moja uplašena ptičice. Dobro se odmori i osjeti sigurnom. Imam dovoljno široka krila da te zakrilim njima.

(Hodajući, obilazi oko vrata.) O, kako nam je naš dom smiren i lijep, moja Nora! On ti je zaklonište. Čuvat ću te u njem kao progonjenu golubicu koju sam neranjenu uspio spasiti iz jastrebovih pandža. Umirit ću ti ja i tvoje ustreptalo srce. Ići će to malo pomalo, moja Nora, vjeruj mi, ali će ići. Već će ti se sutra sve to učiniti posve drugačijim, a uskoro će sve biti kao i prije. Neću ti više morati ponavljati kako sam ti sve oprostio, jer ćeš i sama zasigurno osjetiti da sam to odista i učinio. Kako bi ti uopće moglo pasti na pamet da bih te htio otjerati od sebe ili da ti uopće nešto zamjeram? O, ne poznaješ ti pravo muškarčevo srce, Nora. Muškarcu je neopisivo ugodno i pruža mu zadovoljstvo kad zna da je oprostio svojoj ženi, da joj je oprostio iskreno i od svega srca. Tako ona u dvostrukom smislu postaje njegovom svojinom. Kao da ju je ponovno vratio u svijet, i ona je sada u neku ruku postala i njegovom ženom i njegovim djetetom. Takva ćeš i ti postati za mene, ti moje malo, zbunjeno i bespomoćno stvorenje. Ne plaši se ni zbog čega, Nora, samo mi budi iskrena pa ću ti tako postati i tvoja volja i tvoja savjest.

(...)

NORA (gleda na svoj sat): Pa i nije tako kasno. Sjedi, Torvalde! Nas dvoje imamo o mnogočemu popričati. (...) Sjedni. Potrajat će to. Moram ti mnogo toga reći.

HRV – OGLEDNI ISPIT

00

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>36. Koja sintagma izrečena u prvome odlomku polaznoga teksta opisuje Helmerov stav o Norinoj ljubavi?</p> <p>A. <i>glupave isprike</i> B. <i>spas za oboje</i> C. <i>užasna istina</i> D. <i>nesretni čin</i></p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>37. Što Helmer saznaje u prvome pismu?</p> <p>A. da je Nora imala ljubavnika B. da je Nora posudila novac C. da ga Nora napušta D. da Norina djeca nisu i njegova</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>38. Što je u pismu uzrok promjene Helmerova raspoloženja u odnosu na početak teksta?</p> <p>A. jasan pokazatelj da je prvo pismo poslano zabunom B. optužba obiteljskoga prijatelja C. konačni trag o pravome krivcu D. vraćanje dokaza krivnje</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>39. Koju je stilsku figuru uporabio autor u sljedećoj rečenici?</p> <p><i>Imam dovoljno široka krila da te zakrilim njima.</i></p> <p>A. poredbu B. paradoks C. ironiju D. metaforu</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>40. Koji niz djela pripada istomu književnomu rodu kao i <i>Kuća lutaka</i>?</p> <p>A. <i>Antigona, Zločin i kazna</i> B. <i>Dubravka, Otac Goriot</i> C. <i>Gospoda Glembajevi, Hamlet</i> D. <i>Posljednji Stipančići, U agoniji</i></p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV – OGLEDNI ISPIT</p>	 <p>01</p>

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

I. KNJIŽEVNOST

2. Zadatci bez polaznoga teksta

Zadatci povezivanja

U sljedećim zadacima trebate povezati sadržaj dvaju stupaca. Lijevi je stupac obilježen rednim brojevima zadatka (od 1. do 5.), a desni je stupac obilježen slovima (A, B i C).

Svaki pojam iz lijevoga stupca povežite s odgovarajućim pojmom iz desnoga stupca tako da uz redni broj zadatka u tablici znakom X obilježite slovo točnoga odgovora.

Odgovore obvezno prepisite na list za odgovore.

Svaki se pojam iz lijevoga stupca može povezati **samo s jednim pojmom iz desnoga stupca**. Svaki se pojam iz desnoga stupca može povezati **jedanput ili više puta**.

41. Stihovima pridružite pripadajuće autore.

1. <i>Dugo u noć, u zimsku bijelu noć</i>	A. Antun Gustav Matoš
2. <i>Gledo sam te sinoć. U snu. Tužnu. Mrtvu.</i>	B. Dragutin Tadijanović
3. <i>Ja pjevam sebe koji umrem na dan bezbroj puta</i>	C. Antun Branko Šimić
4. <i>Olovne i teške snove snivaju
Oblaci nad tamnim gorskim stranama</i>	
5. <i>Kad me pitaju, kakav je
Prsten moj, i odakle je, odgovaram</i>	

	A.	B.	C.
1.	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐
5.	☐	☐	☐

HRV – OGLEDNI ISPIT

05

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

42. Književnim djelima pridružite pripadajuće književne vrste.

1. *Majka Courage i njezina djeca*
2. *Stolice*
3. *Bijeg*
4. *Camao*
5. *U očekivanju Godota*

- A. drama
- B. roman
- C. novela

	A.	B.	C.
1.	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐
5.	☐	☐	☐

HRV – OGLEDNI ISPIT

05

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

I. KNJIŽEVNOST

3. Zadatci bez polaznoga teksta

Zadatci višestrukoga izbora s dopunjavanjem

U zadacima višestrukoga izbora s dopunjavanjem od više ponuđenih odgovora samo je jedan odgovor točan.

Zadani tekst na mjestu umetnute crte treba dopuniti tekstem jednoga od četiriju ponuđenih odgovora. Točan odgovor obilježite znakom X s desne strane u ispitnoj knjižici.

Odgovore obvezno prepisite na list za odgovore.

43. Dopunite sljedeću rečenicu.

U doba kad je Bašćanska ploča isklesana, a bilo je to oko _____, taj je hrvatski kralj već bio ubijen.

- A. 900.
- B. 1000.
- C. 1100.
- D. 1200.

0

1

bod

44. U hrvatskoj srednjovjekovnoj književnosti u uporabi je bilo _____ pisma/pisama.

- A. dva
- B. tri
- C. četiri
- D. pet

0

1

bod

HRV – OGLEDNI ISPIT

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

45. Dopunite sljedeću rečenicu.

Tako je August Šenoa u svojim stvaralački najaktivnijim godinama marno uređivao

časopis _____.

- A. *Danicu ilirsku*
- B. *Hrvatsku misao*
- C. *Kolo*
- D. *Vijenac*

0

1

bod

HRV – OGLEDNI ISPIT

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

I. KNJIŽEVNOST

4. Zadatci bez polaznoga teksta

Zadatci višestrukoga izbora

U svim zadacima višestrukoga izbora od više ponuđenih odgovora samo je jedan odgovor točan. Odredite točan odgovor i obilježite ga znakom X s desne strane u **ispitnoj knjižici**.
Odgovore obvezno prepisite na list za odgovore.

46. Kojoj tradiciji europske literature, svojim tematskim preokupacijama, pripada roman *Povratak Filipa Latinovicza*?

- A. avangardnoj
- B. egzistencijalističkoj
- C. ekspresionističkoj
- D. postmodernističkoj

- A.
- B.
- C.
- D.

47. Kojemu književnomu razdoblju pripada Ante Kovačić?

- A. realizmu
- B. romantizmu
- C. protorealizmu
- D. moderni

- A.
- B.
- C.
- D.

48. Koje od navedenih djela pripada istomu književnopovijesnomu razdoblju kao i *Odiseja*?

- A. *Gilgameš*
- B. *Metamorfoze*
- C. *Okovani Prometej*
- D. *Pjesma o Cidu*

- A.
- B.
- C.
- D.

HRV – OGLEDNI ISPIT

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>49. Koja je stilska figura uporabljena u podcrtanoj riječi u sljedećoj rečenici? <i>Prvoga lipnja dogodilo mu se pače da je morao ostati svojoj gazdarici dužan polovicu novaca za stan i jelo – a u <u>džepu</u> mu ipak nije ostalo ništa.</i></p> <p>A. simbol B. personifikacija C. gradacija D. metonimija</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>50. Kojoj književnoj vrsti pripada <i>Božanstvena komedija</i>?</p> <p>A. viteškome romanu B. epu C. crkvenome prikazanju D. mitu</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>51. Koje od navedenih djela pripada epskome književnome rodu?</p> <p>A. <i>Zore i vihori</i> B. <i>U agoniji</i> C. <i>Mirisi, zlato i tamjan</i> D. <i>Preobraženja</i></p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>52. Kako se naziva srednjovjekovna enciklopedija?</p> <p>A. apokrif B. lapidarij C. lucidar D. mirakul</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV – OGLEDNI ISPIT</p>	 <p>01</p>

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

II. HRVATSKI JEZIK

1. Zadatci višestrukoga izbora

U svim zadacima višestrukoga izbora od više ponuđenih odgovora samo je jedan odgovor točan. Odredite točan odgovor i obilježite ga znakom X s desne strane u ispitnoj knjižici.

Odgovore obvezno prepisite na list za odgovore.

53. Koji je slog naglašen u riječi *odbojkašica*?

- A. od
- B. boj
- C. ka
- D. ši

- A.
- B.
- C.
- D.

54. U kojoj je riječi slogotvorno *r*?

- A. crijep
- B. korjenčić
- C. ograda
- D. potvrda

- A.
- B.
- C.
- D.

55. Prema kojem je načelu napisan zarez u sljedećim stihovima?

*A jedne večeri nekoga nema,
A moro bi proć;*

- A. nabrajanja
- B. inverzije
- C. suprotnosti
- D. vokativnosti

- A.
- B.
- C.
- D.

HRV – OGLEDNI ISPIT

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>56. Koja se glasovna promjena dogodila u komparativu <i>luđe</i>?</p> <p>A. palatalizacija B. sibilizacija C. jotacija D. jednačenje glasova po zvučnosti</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>57. Koja se glasovna promjena dogodila u obliku <i>majci</i> (majka – majci)?</p> <p>A. sibilizacija B. palatalizacija C. nepostojano <i>a</i> D. jotacija</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>58. Koja je riječ pravilno napisana?</p> <p>A. prehranbeni B. Zagrepčanin C. crvemperka D. podpisati</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>59. U kojoj je rečenici uporabljen pravilan oblik prezenta glagola <i>zaspati</i>?</p> <p>A. Novorođenčad ne treba ljuljati u krilu dok zaspe. B. Ako zaspu, istraživače Arktika zadesit će bijela smrt. C. Kad svi u kući zaspe, sveti Nikola dolazi s darovima. D. Moraš paziti da vozač automobila ne zaspe.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>60. Koji je od navedenih glagola vidski parnjak glagola <i>primijetiti</i>?</p> <p>A. vidjeti B. zapaziti C. prihvatiti D. primjećivati</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV – OGLEDNI ISPIT</p>	 <p>01</p>

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>61. U kojem je padežu podcrtana riječ u sljedećoj rečenici?</p> <p>... a mati ga je u <u>kavanj</u> ponovo pogladila i rekla mu tiho, kroz suze,...</p> <p>A. u genitivu B. u dativu C. u akuzativu D. u lokativu</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>62. Koji je glagolski oblik podcrtan u sljedećoj rečenici?</p> <p>Kad me moga zanata sjetiste, gospođo, <u>dozvolite</u> da vas upitam...</p> <p>A. infinitiv B. imperativ C. prezent D. imperfekt</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>63. Kako glasi superlativ pridjeva <i>jasan</i>?</p> <p>A. naj jasniji B. najasniji C. najjasniji D. najasnji</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>64. Koja je rečenica zavisnosložena namjerna?</p> <p>A. Nasamario me da nije mogao bolje. B. Nasamario me da bi mi se osvetio. C. Nasamario bi me da ga šef nije spriječio. D. Prijevara je bila da ne može biti gora.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>65. Kojim je glagolskim oblikom izrečen predikat u sljedećoj rečenici?</p> <p>... a u džepu mu ipak nije ostalo ništa.</p> <p>A. kondicionalom prvim B. perfektom C. futurom drugim D. pluskvamperfektom</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV – OGLEDNI ISPIT</p>	 <p>01</p>

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>66. Od koje jezične norme odstupa Cesarić u sljedećem stihu?</p> <p><i>A moro bi proć;</i></p> <p>A. od pravopisne B. od morfološke C. od sintaktičke D. od fonološke</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>67. Kako se još naziva hrvatska glagoljica?</p> <p>A. prava B. kurzivna C. obla D. uglata</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>68. Elementima kojega se stila poslužio Matoš u sljedećoj rečenici?</p> <p><i>... uz urnebesni hura i smijeh preskoči poštovanu „tovarušicu” općepoznatog purgara Pogačića.</i></p> <p>A. znanstvenoga B. novinarskoga C. administrativnoga D. razgovornoga</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>69. U kakvome su leksičko-semantičkome odnosu riječi <i>vertikala</i> i <i>okomica</i>?</p> <p>A. u sinonimskome B. u antonimskome C. u homonimskome D. u hiperonimskome</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>70. Koja se lingvistička disciplina bavi leksemima <i>Hrvatica</i> i <i>Napoleon</i>?</p> <p>A. frazeologija B. onomastika C. povijest jezika D. dijalektologija</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>HRV – OGLEDNI ISPIT</p>	 <p>01</p>

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>71. Koja je sintagma sročna?</p> <p>A. pregršt ruža B. stečeno znanje C. dobro promisliti D. napraviti nered</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>72. U kojoj je rečenici glavna surečenica dopunjena vremenskom surečenicom?</p> <p>A. Budući da se čitalo na njemačkome, Šenoa se potrudio stvoriti novu čitateljsku publiku. B. Premda se čitalo na njemačkome, Šenoa se potrudio stvoriti novu čitateljsku publiku. C. Da bi se čitalo na hrvatskome, Šenoa se potrudio stvoriti novu čitateljsku publiku. D. Dok se čitalo na njemačkome, Šenoa se potrudio stvoriti novu čitateljsku publiku.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV – OGLEDNI ISPIT</p>	 <p>01</p>

Hrvatski jezik

HRV – OGLEDNI ISPIT

99

Hrvatski jezik

HRV – OGLEDNI ISPIT

99

